

7/ 5740

7/3745

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.21.610/ 1047
Konu : Manisa Milletvekili
Erkan AKÇAY'ın
Yazılı Soru Önergesi.

SÜRELİ
02.7.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.06.2008 tarihli ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-6710 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'ın, Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu T.B.M.M. 7/3745 Esas sayılı Yazılı Soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Faruk Nafiz ÖZAK
Bakan

EK :

-Cevap Yazısı (1 Adet- 3 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

**MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
T.B.M.M. 7/3745 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVABI**

7/3745

SORULAR:

1- İmar yetkisine sahip kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelerin şehir rantları oluşturmalarını ve kamu kaynaklarının yandaşlara peşkeş çekilmesini engellemeye yönelik bir çalışmanız var mıdır? Buna yönelik bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

2- İmar, planlama, tapu, kadastro, şehircilik, çevre, doğal afet ve iskânı içine alacak bir idari yapılanma ile bu alandaki kurumsal çok başlılığın giderilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

3- İnşaatlarda sorumlu teknik eleman bulundurulmaması kaliteyi ve etkili bir denetimi engellemektedir. Denetçi belgesi, 12 yılını doldurmuş tüm mühendis ve mimarlara herhangi bir bilgi ve deneyim sahibi olup olmadığı sınanmadan verilebilmektedir. Bu durum gerek proje gerekse yapı denetiminin gerçek anlamda yapılma şartını ortadan kaldırmaya yol açmıyor mu?

4- Yıllardır gündeme gelen, fakat bir türlü çözülemeyen müteahhit tanımı ve sorumlulukları üzerindeki belirsizlik varlığını korumaktadır. Bu belirsizliğin bir an evvel giderilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

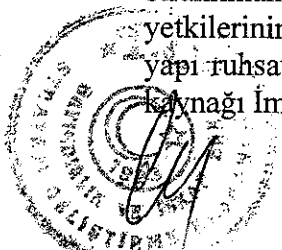
CEVAPLAR:

Yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların; plan, fen sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak amacıyla "3194 sayılı İmar Kanunu" 03.05.1985 tarih ve 18749 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Belediye, mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak planlar ile inşa edilecek resmi ve özel bütün yapılar bu Kanun hükümlerine tabidir.

İmar mevzuatı açısından ana Kanun niteliğindeki 3194 sayılı İmar Kanunu ve Yönetmelikleri, imar planlarının yapımı, uygulanması, yapılaşma gibi imara ilişkin konularda ayrıntılı hükümler içermekte olup, yine İmar Kanunu'nda mevzuata aykırı uygulamalara yönelik cezai hükümler de yer almaktadır.

Ayrıca, gerek 3194 sayılı İmar Kanunu'nun, gerekse Bakanlığımız görev alanına giren imara ilişkin diğer mevzuatların eksiksiz uygulanmasına yönelik Bakanlığımızca birçok Genelge yayımlanarak, imar mevzuatı açısından bilgilendirme ve uyarılarda bulunulmuştur.

İmar Kanunu ve ilgili yönetmelikleri, planlama, arazi kullanımı, yapılaşma gibi imar mevzuatının genel hükümlerini kapsamakla birlikte, planlamaya yönelik politika ve stratejilerin eksikliği, arazi kullanım kararlarının plan kararları yerine geçmesi, planlama ve arazi kullanımına ilişkin çok sayıda mevzuatın yer alması, mevzuatların birbirleri ile çelişen ve örtüşen hükümleri içermesi, kamu kurumları arasında yetki konusunda eşgüdüm sağlanamaması ve yetkilerin bırakılmak istenmemesi, plan ölçeği ile yetki alınması, merkezi yönetim ile yerel yönetimlerin yetkilerinin çakışması; planların yapılması, yaptırılması, arazi kullanım kararlarının verilmesi, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izninin düzenlenmesinde yetki sorununa yol açmaktadır. Sorunun kaynağı İmar Kanunu'nun istisnası olan düzenlemelerdir.

Bu kapsamda; Bakanlığımızca, kentsel ve kırsal alanlarda arazi kullanımı, yerleşme ve yapılaşmanın plan, fen, sanat, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünün sağlanmasını, afetlerin azaltılmasını ve doğal, tarihi, kültürel çevrenin ve ekolojik sistemlerin korunmasını, yaşatılmasını ve geliştirilmesini amaçlayan ve kentsel ve kırsal alanlarda arazi kullanımı, yerleşme ve yapılaşmaya ilişkin; her tür ve ölçekteki haritalar, planlar, projeler ve etütler ile resmi veya özel tüm yapıların ve çevrenin yapım, kullanım ve denetiminin sağlanmasına dair usul ve esasları kapsayan "Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı" hazırlanmıştır.

Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı'nda, planlamada yetki karmaşasının giderilmesi, doğal, tarihi ve kültürel mirasın korunması, kırsal alanlarda ve tarım alanlarında koruma-kullanma dengesinin sağlanması, denetimin yeniden düzenlenmesi gibi konuların yanında, kaçak yapılaşma ve gecekondulaşmanın önlenmesi, istihdam ve yatırım, bölgelerarası gelişmişlik farklarının giderilmesi, afete duyarlı yerleşme ve dayanıklı yapılaşma, bürokrasinin azaltılması, katılımın sağlanması, engellilerin kamusal mekanı kullanması, nitelikli ve sağlıklı çevreler oluşturulması konularında yenilikler ve çözüm önerileri getirilmiştir.

Yine Bakanlığımızca; inşaat yapımcılarının meslekî yeterliliklerini ulusal ve uluslararası düzeyde belirleyen bir belgelendirme sisteminin oluşturulması için "İnşaat Faaliyetlerinde Sertifikasyon" çalışması başlatılmıştır.

Bu çalışmada, İnşaat sektörünün ve inşaat sisteminin daha güvenilir ve verimli olabilmesi için, eğitim faktörünün ve iş deneyimlerinin, "yeterlilik" esası ile "sertifika"ya aktarılması amaçlanmaktadır.

Gerçekleştirilmesi düşünülen sertifikasyon sistemi;

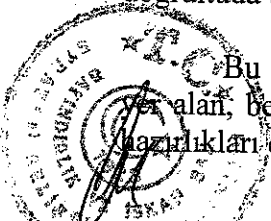
- 1- İnşaat işi yapan kişilerin eğitim, deneyim ve yetkinliklerine göre değerlendirilmesi,
- 2- Özel ve kamu işi olmak üzere; bina, tesis, ulaşım, iletişim hattı, enerji, sulama ve tabii kaynaklar gibi her türlü inşaat işini kapsamı,
- 3- Sertifikaların yurtdışında da kullanılabilir olması,
- 4- İnşaat faaliyetlerinin sınıflandırılması ve gruplandırılması,
- 5- Faaliyetlere göre yeterlilik kuruluşlarının oluşturulması,
- 6- Ülke düzeyinde belge ve kayıt denetiminin getirilmesi,
- 7- Sertifika Bilgi Bankası oluşturulması,

gibi hususları içermektedir.

Sertifikasyon, inşaat işi yapan kişilerin (müteahhitlerin) çağdaş olarak ve teknik anlamda yeniden tanımlanmalarını sağlayacaktır.

Avrupa Birliği üyesi ülkeler ile diğer gelişmiş ülkelerdeki meslekî yeterlilik sistemleri incelendiğinde; çalışma hayatı ve eğitim kesimi arasında işlevsel bağın kurulmasında sertifikasyon sisteminin önemli bir araç olarak kullanıldığı ve meslekî yeterliliğe ilişkin hizmetlerin, yetkili kurumlar tarafından yürütüldüğü görülmektedir. Belgelendirme esası da bu doğrultuda bir teknik değerlendirmeye dayandırılmalıdır.

Bu amaçlar doğrultusunda yürütülen çalışmada, Bakanlığımızın Kuruluş Kararnamesinde yer alan, belgelendirme görevini tamamlayacak bazı ek hükümler üzerinde kanun tasarısı taslağı hazırlıkları devam etmektedir.

05.02.2008 tarih ve 26778 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulmuş olan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği’nin “Yapı Denetim Kuruluşunda ve Laboratuarda Görev Alacak Teknik Personelin Deneyim ve Nitelikleri” başlıklı 14. maddesinin 3. fıkrasında denetçi belgesi almak için gereken belgeler açıklanmış olup, bunlar arasında mesleğinde fiilen en az on iki yıl çalıştığına ilişkin olarak ilgili kurum ve kuruluşlardan alınacak belgeler ile laboratuvar denetçisi mühendisler için on iki yıllık fiili meslek süresinin en az üç yılı ilgili alanda olmak üzere laboratuarda çalışıldığına dair ilgili kurum ve kuruluşlardan alınacak belgeler bulunmaktadır.

İnşaat sektöründe, teknik elemanlar için 5 ila 10 yıl mesleki konularda çalışmış olmalarının deneyim açısından yeterli görüldüğü kabulü bulunmaktadır. Bu nedenle, mevzuat ile yapılan bu düzenlemelerde, mesleğinde 12 yıl geçirmiş olan teknik elemanın deneyimsiz sayılabileceği düşünülmemiştir.

Ancak, denetim elemanlarının sorumlulukları ve uygulamada dikkat edilecek konular hakkında bilgilendirilmeleri, Bakanlığımız çalışmalarından haberdar edilmelerinin sağlanması ve mesleki anlamda gerek teknolojik yenilikleri gerekse uygulama değişikliklerini takip edebilmeleri amacıyla, TMMOB ve bağlı meslek odalarına hazırlatılan ve sonunda bir değerlendirme sınavı yapılan eğitim programları, 25.05.2007 tarihi itibarıyla başlatılmıştır. Proje denetçisi ve yapı denetçisi inşaat mühendisleri, proje ve uygulama denetçisi mimar, proje ve yapı denetçisi makine ve elektrik mühendislerine yönelik eğitim programları tamamlanmış olup, bu eğitimlere sürekli devam edilecektir.

05.02.2008 tarih ve 26778 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği’nin “Yapı Denetim Kuruluşunda ve Laboratuarda Görev Alacak Teknik Personelin Deneyim ve Nitelikleri” başlıklı 14.maddesinin (7) numaralı fıkrası gereği, denetçi belgesine sahip olan mimar ve mühendislerin söz konusu eğitim programlarına katılımları zorunlu olup, iki defa üst üste katılmayanların denetçi belgelerinin iptal edileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği’nin 9. maddesinde öngörülen şantiye şefliği uygulaması ile 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun’la hedeflenen can ve mal güvenliğini temin edici, imar planına, fen, sanat ve sağlık kurullarına, standartlara uygun, kaliteli yapı yapılmasının gerçekleştirilmesi ve yapı denetim kuruluşunun şantiyede teknik muhatabının bulunması, bu sayede günümüz şartlarına uygun ve etkin bir denetimin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Bununu için Bakanlığımızın Yapı İşleri Genel Müdürlüğüne gereken çalışmalar yapılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu’nun 28 inci maddesi ile 44 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (e) bendine, 180 sayılı Bayındırlık ve İskân Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 2 inci ve 30/A maddelerine dayanılarak, “Yapı Müteahhidi Sicillerinin Şekil ve Şartları Hakkında Yönetmelik” taslağı hazırlanarak, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınmıştır. Alınan bu görüşler doğrultusunda yeniden düzenlenen Yönetmelik taslağı, yine Bakanlığımızca hazırlanmakta olan yapı müteahhitlerine sertifika verilmesi mevzuatı ile eş zamanlı olarak sonuçlandırılacaktır.

